

ADVIES VAN DE HOGE GEZONDHEIDSRAAD nr. 8772

Ontwerp van koninklijk besluit houdende bepaling van productnormen voor biobrandstoffen

7 september 2011

1. INLEIDING

Op 16 augustus 2011 heeft de Hoge Gezondheidsraad (HGR) een adviesaanvraag ontvangen over een ontwerp van Koninklijk besluit (KB) houdende bepaling van productnormen voor biobrandstoffen.

Het ontwerp van KB gaat in wezen over kwaliteitsnormen voor biobrandstoffen. Het legt productnormen en de controle daarop vast. Het heeft tot doel de uitstoot van broeikasgassen te verminderen; het ontwerp bepaalt de methode om die vermindering te berekenen/schatten. Van belang zijn de duurzaamheidscriteria die het ontwerp aan de oorsprong van de biobrandstoffen oplegt.

Conform artikel 19, § 2 van de Wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid werd het advies van de HGR gevraagd.

Gelet op de korte termijn om een advies uit te brengen werd de adviesaanvraag naar alle leden van de beleidsreflectiegroep "Chemische agentia" per email verstuurd en behandeld.

2. CONCLUSIE

De Raad heeft globaal een positief oordeel over dit ontwerp. In het bijzonder de inbreng van de "duurzaamheidscriteria" vindt de Raad nuttig maar de structurering van de criteria ontbreekt in het kader van een samenhangende strategie van duurzaamheid *assessment*. Wel wijst dit advies op onduidelijkheden rond de voorgestelde methode om emissies te berekenen en pleit het voor meer onderzoek naar de uitstoot van stoffen die de gezondheid en het milieu kunnen schaden.

3. UITWERKING EN ARGUMENTATIE

Lijst van de gebruikte afkortingen

HGR	Hoge Gezondheidsraad
KB	Koninklijk besluit

1. De HGR richt zijn aandacht op de mogelijke gevolgen van de uitvoering van de in het ontwerp van KB beschreven maatregelen voor het milieu en de volksgezondheid.

2. Dit ontwerp van KB beoogt het terugdringen van emissies van broeikasgassen en hun kwantificering. In het algemeen steunt de HGR initiatieven die een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen beogen, omdat de milieu- en gezondheidsgevolgen van klimaatveranderingen steeds duidelijker en meer ingrijpend worden. Daarbij moet men oog hebben voor de effectiviteit en de efficiëntie van de voorgestelde maatregelen en er in het bijzonder op letten dat de alternatieven niet schadelijker zijn dan de huidige situatie. Bovendien is het aangewezen dat, gezien het dringend karakter van het terugdringen van de emissies van broeikasgassen, de maatregelen effect sorteren op korte termijn.

3. Omdat het advies van de HGR gericht is op de gevolgen voor gezondheid en milieu, spreekt dit advies zich niet uit over de bepalingen omtrent de productverklaring, noch over de certificering of over de erkenning van controlemechanismen.

4. De HGR vindt het betrekken van duurzaamheidscriteria (hoofdstuk. 4), die vooral met de geografische oorsprong van de biobrandstof te maken hebben, bijzonder nuttig.

5. Wat de berekening van de reductie van de uitstoot van broeikasgassen betreft, is het voor de HGR niet duidelijk of en in welke mate men (specifieke) uitstoten van productieprocessen en transport in rekening brengt. Evenmin is het duidelijk welk aandeel deze hebben in de (ambitieuze) reductiedoelstellingen.

6. Art. 5 biedt de mogelijkheid om biobrandstoffen te produceren op ernstig of zwaar verontreinigde gronden. De HGR wijst op de bijdrage die deze praktijk kan leveren bij het verspreiden van stoffen die gevaarlijk zijn voor milieu en gezondheid. Vooral de verspreiding van stoffen waaraan de blootstelling in België reeds hoog is, moet men vermijden.

7. Reeds in zijn advies HGR 8188 over het gebruik van koolzaadolie als biobrandstof, vroeg de HGR naar aanvullend onderzoek over de invloed van biobrandstoffen op gezondheidsbeïnvloedende pollutanten als onder meer fijn stof. Deze vraag blijft voor het verruimde toepassingsgebied onverminderd gelden.

4. BIJLAGE

Advies over het ontwerp van koninklijk besluit tot aanvulling van het koninklijk besluit van 4 maart 2005 betreffende de benamingen en de kenmerken van de biobrandstoffen of andere hernieuwbare brandstoffen voor motorvoertuigen en voor niet op de weg bestemde mobiele machines - HGR 8188 – 2006.

5. SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP

Al de deskundigen hebben ***op persoonlijke titel*** aan de werkgroep deelgenomen. De namen van de deskundigen van de HGR worden met een asterisk * aangeduid.

De volgende deskundigen hebben hun medewerking verleend bij het opstellen van het advies:

CASTELAIN Philippe*	toxicologie	WIV
HENS Luc*	ecologie	VITO
SMAGGHE Guy*	ecotoxicologie	UGent
STEURBAUT Walter*	humane blootstelling	UGent
VAN LAREBEKE-	toxicologie, kanker	UGent
ARSCHODT Nicolas*		

Het voorzitterschap werd verzekerd door Luc HENS en het wetenschappelijk secretariaat door Muriel BALTES.

Over de Hoge Gezondheidsraad (HGR)

De Hoge Gezondheidsraad is een federale dienst die deel uitmaakt van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Hij werd opgericht in 1849 en geeft wetenschappelijke adviezen i.v.m. de volksgezondheid aan de ministers van volksgezondheid en van leefmilieu, aan hun administraties en aan enkele agentschappen. Hij doet dit op vraag of op eigen initiatief. De HGR neemt geen beleidsbeslissingen, noch voert hij ze uit, maar hij probeert het beleid inzake volksgezondheid de weg te wijzen op basis van de recentste wetenschappelijk kennis.

Naast een intern secretariaat van een 25-tal medewerkers, doet de Raad beroep op een uitgebreid netwerk van meer dan 500 experten (universiteitsprofessoren, medewerkers van wetenschappelijke instellingen), waarvan er 200 tot expert van de Raad zijn benoemd; de experts komen in multidisciplinaire werkgroepen samen om de adviezen uit te werken.

Als officieel orgaan vindt de Hoge Gezondheidsraad het van fundamenteel belang de neutraliteit en onpartijdigheid te garanderen van de wetenschappelijke adviezen die hij aflevert. Daartoe heeft hij zich voorzien van een structuur, regels en procedures die toelaten doeltreffend tegemoet te komen aan deze behoeften bij iedere stap van het tot stand komen van de adviezen. De sleutelmomenten hierin zijn de voorafgaande analyse van de aanvraag, de aanduiding van de deskundigen voor de werkgroepen, het instellen van een systeem van beheer van mogelijke belangenconflicten (gebaseerd op belangenverklaringen, onderzoek van mogelijke belangenconflicten, en een referentiecomité) en de uiteindelijke validatie van de adviezen door het College (eindbeslissingorgaan). Dit coherent geheel moet toelaten adviezen af te leveren die gesteund zijn op de hoogst mogelijke beschikbare wetenschappelijke expertise binnen de grootst mogelijke onpartijdigheid.

De adviezen van de werkgroepen worden voorgelegd aan het College. Na validatie worden ze overgemaakt aan de aanvrager en aan de minister van volksgezondheid en worden de openbare adviezen gepubliceerd op de website (www.hgr-css.be), behalve wat betreft vertrouwelijke adviezen. Daarnaast wordt een aantal onder hen gecommuniceerd naar de pers en naar doelgroepen onder de beroepsbeoefenaars in de gezondheidssector.

De HGR is ook een actieve partner binnen het in opbouw zijnde EuSANH netwerk (*European Science Advisory Network for Health*), dat de bedoeling heeft adviezen uit te werken op Europees niveau.

Indien U op de hoogte wil blijven van de activiteiten en publicaties van de HGR kan U een mail sturen naar info.hgr-css@health.belgium.be.